

Dromen
over zieke,
oude schapen

Dromen
over zieke,
oude schapen

J. W. Jansen

Andere titels van J. W. Jansen zijn:

AANGENAAM GEVOELLOOS (2013)

VALLEN EN HELPEN OPSTAAN (2016)

MISSCHIEN VOLGENDE KEER (2018)

STILSTAAND WATER (2020)

J. W. JANSEN / Dromen over zieke, oude schapen

1^e druk

Amsterdam, 2020

Coverontwerp: J. W. Jansen

ISBN: 9789403615868

© J. W. Jansen

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en / of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke *motherfucking* wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

De beschreven plaatsnamen zijn verzonnen, maar komen in iedere wijk voor.

De beschreven wijkverpleegkundigen zijn verzonnen, maar komen in alle thuiszorg teams in iedere wijk voor.

De beschreven patiënten met hun aandoeningen zijn verzonnen, maar komen in iedere wijk voor.

Wijkverpleegkundige JeeWee is verzonn..... Nee, daarvoor is de gelijkenis met de schrijver van dit boek te groot.

Maar, dat maakt wat er beschreven wordt niet minder waar.

J. W. Jansen

Ik schrijf fictie en er is mij verteld dat het autobiografie is, ik schrijf autobiografie en er wordt mij verteld dat het fictie is, aangezien ik zo dom ben en zij zo slim, laat hen maar beslissen wat het is of niet.

Philip Roth

Inhoudsopgave

1.	Vreemde zorgen in de wijk	5
2.	Valse slang	19
3.	Sentimentele handhygiëne	26
4.	Witte dansvloer	33
5.	Verzette gedachten	38
6.	Onverschillige ochtend	46
7.	Dodelijke benen	49
8.	De vergetelheid	55
9.	De poezenliefhebber	65
10.	Idiote bries	72
11.	Waardeloze happy-end	79
12.	De strandverlater	85
13.	Indrukwekkende zelfdestructie	92
14.	Belabberde wilskracht	99
15.	Daar waar de nacht het donkerst is	107
16.	De drenkeling	119
17.	De zoetekauw	128
18.	Ren weg	136
19.	Niemand mag slapen	145
20.	Gevangen in een oneindigheid aan zorgen	152

Vreemde Zorgen In De Wijk

ALLE ZORGEN DIE U HAD WORDEN BEWAARHEID ALS U HIER NAAR BINNEN GAAT staat in het zwart geschreven naast de deurbel van het verpleeghuis aan de Oude Kade. Wie het geschreven heeft weet niemand. Vaak wordt de tekst door de gemeentereiniging verwijderd, maar iedere keer weer staan binnen een paar uur dezelfde woorden opnieuw naast de deurbel. De tekst verandert nooit, alleen het handschrift.

Als ik op de deurbel druk en wacht tot iemand van het personeel de deur open doet, hoor ik in de verte de Kawasaki Ninja van Peter Davidszoon, of "Daaf", zoals iedereen hem noemt, mijn kant opkomen.

'Hey kanjer!' schreeuwt Daaf. 'Wacht maar effe, ik heb de sleutel. Dat zootje werkschuwe maffketels is zeker weer vergeten hoe de deurknop werkt.'

De deur blijft nog steeds in het slot zitten dus er zit niets anders op dan te wachten tot hij de deur opent. Ik ken hem al heel wat jaren, Daaf. We zijn allebei wijkverpleegkundige, maar hij is naar eigen

zeggen Gods geschenk aan de ziek, zwak of misselijken op deze wereld.

‘Mijn nieuwe Ninja rijdt ge-wel-dig,’ zegt Daaf. ‘Kost een paar centen, maar zoals je weet kan ik het missen. Laatst kwam zo’n verzorgend vrouwtje naar me toe, je weet wel, zo’n oude gleuvenwasser, met de vraag hoeveel ik verdien. Ik heb haar toen apart genomen en in hele duidelijke bewoordingen verteld dat ik goed ben voor zo’n anderhalf miljoen euro en dat dit komt omdat ik een sieraad voor de mensheid ben. Want, ondanks mijn nog jeugdige leeftijd bezit ik al een schat aan ervaring en daarbij zie ik er bijzonder appetijtelijk uit. Al wat ik krijg verdien ik. Je had haar alle Jezus moeten zien kijken JeeWee, zaadvragende ogen vol bewondering.’

Normaal gesproken heeft Daaf er een handje van om te overdrijven, maar in dit geval spreekt hij de waarheid. Hij is van zeer rijke afkomst, want het familiekapitaal wordt geschat op een zuinige 500 miljoen euro. Er is geen familielid van hem dat niet een of andere topfunctie bij de overheid of in het bedrijfsleven heeft. Zo’n carrière lag er voor Daaf in het verschiet, maar zijn ouders zagen al op jonge leeftijd dat er iets niet honderd procent aan hem is. Zij vonden het beter om Daaf een dusdanig hoge toelage te geven, zodat hij het uit zijn hoofd zou laten om een publieke functie na te streven waarbij de ogen continu op hem gericht zouden zijn. Hij is uiteindelijk verpleegkunde gaan studeren omdat 90 procent van de studenten aan de opleiding vrouw is en de rest homoseksueel. Makkelijk scoren dus.

‘Hey, schrijf je nog wel eens wat?’ vraagt Daaf als hij op zoek gaat naar zijn sleutels.

‘Zeker te weten beste man, heel wat zelfs,’ zeg ik. ‘Boodschappenlijstjes, getallen voor de wekelijkse lotto, voortgangsrapportages volgens de SAMPC-methodiek en af en toe een haiku.’

‘Klasse, doe eens een haiku, alsjeblieft?’

Ik weet dat ik met wat op de proppen moet komen, anders staan we morgen nog voor de deur van dit naargeestige gebouw. ‘Ach oude vriend Daaf, ik wil graag naar binnen. Sleutels rinkelen.’

‘Ha, heerlijk,’ zegt Daaf als hij eindelijk zijn sleutels heeft gevonden en de voordeur open doet. Voor hij naar binnen loopt, kijkt hij kort naar de tekst naast de deurbel. ‘Klootzakken, ze mogen blij zijn dat ik kom. Weet je wat het is? Ik heb een bloedhekel aan mijn werk, jij hebt een bloedhekel aan je werk, iedereen heeft een bloedhekel aan zijn werk. Het verschil is alleen dat jij en ik het meer zien als hobby, een soort dagbesteding zeg maar. Daarbij hebben wij wel de intellectuele capaciteit om een opleiding tot verpleegkundige te behalen. Verschil moet er wezen.’

‘Jij was geen HBO-verpleegkundige toch? Jij hebt de MBO-verpleegkunde opleiding gedaan,’ zeg ik, als we te laat het kantoortje waar de thuiszorg-medewerkers zich ‘s ochtend verzamelen binnen gaan. Iedereen zit op ons te wachten. Alleen bij een crematie zie je meer chagrijnige gezichten.

‘Een verpleegkundige is een verpleegkundige jongen. Waarom zijn jullie nog niet de wijk in richting de patiënten?’ snauwt Daaf richting de verzorgenden en de huishoudelijke hulpen, die geschrokken langs ons heen naar buiten vluchten. ‘Ze reageren het best op keihard leiderschap, die simpele zielen. Weet je, ik heb er een hekel aan om

te klagen. Ik ben geen klager dat weet je, maar ik moet het hier met weinig draaiende houden. Ik moet ze alles voorkauwen, anders loopt het in de soep, want enig probleemoplossend vermogen hebben ze niet. Mijn God, als ze een probleem tegenkomen dan krijgen ze kortsluiting in het hoofd en gaan ze in de spaarstand. Zag je dat mollige vrouwtje met dat strakke truitje? Belde laatst op. De patiënt hoorde de deurbel niet terwijl ze wel thuis was, want ze kon de patiënt zo zien zitten als ze door het raam keek. Ze wist niet wat ze moest doen. Ze wist niet wat ze moest doen, de stomme doos. Ik met mijn volle boodschappenmandje in de Jumbo schreeuwen door de telefoon: 'Wat dacht je ervan als je eens op het raam zou kloppen? Of een straattegels door het raam zou gooien of jezelf door het raam zou storten. Kies maar!'

Uit de map met informatie over alle patiënten die thuishulp krijgen, haalt Daaf onze dagroosters tevoorschijn. 'Eens kijken, daar kan ik mijn motor kwijt, daar ook, daar niet dus die patiënt schrappen we van de lijst, in die buurt durf ik nog niet eens een bakfiets te laten staan met dat zootje criminelen dat daar woont, daar moet ook maar iemand anders heen, maar verder is alles redelijk goed ingepland. Nou, eerst maar eens een opkikkertje voor we gaan beginnen.' Daaf haalt een fles Johnny Walker black label uit de onderste la van zijn bureau en giet een flinke scheut in zijn koffie. 'Aaahhh, heerlijk om de dag mee te beginnen. Jij een beetje, JeeWee, het is bijna weekend.'

'Ja, lekker, maar laat de koffie maar zitten. De cafeïne zorgt ervoor dat ik alles wat ik op een dag

doe onthoud en daarbij duurt de werkdag zo veel langer.'

'Klopt als een etterende bloedblaar,' zegt Daaf. 'Daarom neem ik er een peppilletje bij. Met een beetje XTC vliegt de dag zo voorbij en bijkomend voordeel is, dat je je later vaak niet eens kunt herinneren dat je überhaupt gewerkt hebt die dag. Wat zeg je ervan?'

'Tegen een paar uurtjes met lekkere Molly zeg ik zeker geen nee.' Ik geef een goedkeurend knikje aan Daaf, terwijl ik twee pillen uit zijn hand gris en met wat sinaasappelsap doorslik.

'Vitamine C wordt overschat,' zegt Daaf lachend. 'Je moet morgenochtend gewoon op zijn minst vijf pannenkoeken dik besmeerd met kersenjam naar binnen werken, vijf koffie zo zwart als de longen van een kettingroker met longkanker naar binnen slurpen en om het geheel af te toppen twee weelderige lijntjes coke naar binnen snuiven. Zo houd ik mijn serotoninesysteem al jaren op peil. De dinsdagmiddagdip, laat me niet lachen.'

Als ik mijn lijstje met patiënten bekijk, zie ik dat het een vreselijke dag wordt. Wie de prijswinnaars van vandaag zijn? Nou, om half negen 's ochtends moet ik volgens het rooster al een gapende wond aan het been bij een vrouw van dik in de negentig verbinden. Daarna twee patiënten met een stoma die verzorgd moet worden, nog een wond, maar dit keer op de lekkere plek tussen anus en vulva en als klap op de vuurpijl een glazen oog schoonmaken en een oogkas induwen. Kiezen jullie de winnaar maar uit. Ik heb het te druk met medicijnen uitdelen aan dementerenden. Mijn God, ik wou dat ik dood was,

of liever, ik wou dat alle hulpbehoevenden dood waren.

Daaf heeft een cd'tje van Creedence Clearwater Revival opgezet en als *Fortunate Son* door de speakers knalt, schudt hij meewarig zijn hoofd. 'Al die verschrikkelijke ziektes!' roept hij uit. 'Het ergste daarvan vind ik dat tegenwoordig alles besmettelijk is. Als ik bij patiënten binnen kom, zeg ik ze niet eerst goedendag, nee, ik duik met een noodgang de keuken in waar ik mijn armen van vingertop tot schouder ontsmet met mijn eigen desinfectantia spul. Zo zijn mijn handen mooi schoon als ik mijn steriele handschoenen aan doe, twee aan elke hand, *motherfucker*. Kijk JeeWee, het is een achterhaald principe dat je alleen ziektes als aids of hepatitis krijgt als je met een besmet iemand neukt. Nee hoor, tegenwoordig kun je al door de minst geringe aanraking besmet raken. Waar je mee omgaat, word je mee besmet. En dan hoeft je echt niet met een virus te maken te hebben. Weet je nog dat mannetje met bloedarmoede dat boven het café woonde en elke donderdag naar het ziekenhuis moest voor een zakje bloed of twee? Hij werd altijd gebracht door zo'n sociale-werkplaats-gek. Nou liep ik laatst die sociale-werkplaats-gek sinds lange tijd tegen het lijf en wat denk je? Zo wit als een vaatdoek in de bleek. Of wat dacht je van Karel, dé Alzheimerspecialist, vergeet de laatste tijd steeds hoe zijn vrouw eruit ziet en ligt daardoor steeds met de verkeerde in bed, doodzielig. En ik heb het dan nog niet eens gehad over die patiënt met anorexia, bij wie de bevallige Anneke altijd de voedingspomp aan moest sluiten. Er is werkelijk niets meer over van dat heerlijke opstandige kontje

van haar. In een stoeptegél zit nog meer reliëf tegenwoordig.'

'Of ik moet mij heel erg vergissen, Daaf, maar volgens mij zijn bloedarmoede, Alzheimer en anorexia niet besmettelijk.'

'O ja, niet? Vertel dat tegen bleke-sociale-werkplaats-gek, vergeetachtige Karel en gratenkutje Anneke. Hou maar op, het bewijs is geleverd. Bah, je hoort echt alleen maar vreselijk nare dingen tegenwoordig.'

Buiten het kantoortje, in de fietsenstalling, zijn twee verzorgenden aan het bakkeleien over wie er het eerst zijn fiets uit het fietsenrek mag halen. Een aangename afleiding zo op de vroege ochtend en Daaf en ik besluiten te wedden op wie er wint. Zoals altijd trek ik aan het langste eind en neem ik dankbaar nog een pilletje van Daaf in ontvangst. De twee verzorgenden hebben eindelijk hun aftandse bakfietsen uit het rek gekregen en gaan op weg naar hun eerste patiënt. Ze zwaaien nog naar ons door het raam. Ik wend neerbuigend mijn hoofd af. Daaf glimlacht en zegt: 'Veel succes meiden, hopelijk gaat het regenen en worden jullie geraakt door de bliksem. Maar waag het niet om dan thuiszorg aan te vragen, hè.' De twee verzorgenden glimlachen vriendelijk terug.

Het is al 8 uur geweest als Lelijk Koppie van de planning het kantoor binnen komt. Zij maakt de lijsten waarop de patiënten staan waar we naar toe moeten en op welk tijdstip. Ze is niet gecharmeerd van Daaf en mij, vooral omdat we ons geen ene moer aantrekken van haar lijstjes. Waarschijnlijk

zal ze het ook niet zo leuk vinden dat wij haar Lelijk Koppie noemen. Hadden we eens een bedrijfsborrel in de Rode Hond op de Oostergracht. Wilde ik haar voorstellen aan iemand anders. Omdat de muziek onverstaanbaar hard stond, schreeuwde ik keihard: 'Dit is Lelijk Koppie!' En precies op dat moment ging de muziek uit, zal je altijd zien. Waarschijnlijk vond Lelijk Koppie dit niet zo leuk. 'Waarom doe je nou zo beledigd?' vroeg ik nog. 'Het gaat toch alleen maar om je hoofd. Aan de rest van je lichaam mankeert niets. Echt niets.'

'Echt?'

Niet omdat ik mij rot voelde over mijn opmerking, maar gewoon omdat ik zin had, nam ik Lelijk Koppie mee naar huis. Ik liet haar naakt voor mij staan en eerlijk waar, op haar lichaam was echt nauwelijks iets aan te merken. Alles was goed in proportie, beide borsten gelijk van grootte en een mooie opstandige kont. Ze had het perfecte lichaam om lekker de *reversed cowgirl*-positie mee te doen. Hoefde ik niet naar dat lelijke koppie te kijken. Maar goed, toen ik na afloop een taxi bestelde om haar naar huis te brengen, was ze opnieuw beledigd. Kun je weinig goed bij doen, bij zulke types.

'Zo, moeten jullie niet aan het werk?' vraagt Lelijk Koppie.

'Je bent toch niet van de politie?' vraagt Daaf. 'Laat ons gewoon rustig ontbijten voor we naar die oude chagrijnen moeten. Dat hebben we wel verdiend. En daarbij, we wachten nog op Iris.'

Iris is eveneens wijkverpleegkundige en al jaren zo'n beetje mijn vaste scharrel in de wijk. Ze is altijd te laat, maar ze ziet er zo ongelooflijk lekker uit, dat ze voor mijn part op elk tijdstip mag beginnen,

zolang ze maar op komt dagen. Blond haar, een paar prachtige diepbloauwe ogen en een indrukwekkend opstandig kont. Ze is zo ontiegelijk mooi dat alle mannelijke en een paar vrouwelijke patiënten zo snel mogelijk geholpen willen worden aan hun staar. Alleen maar om haar nog beter te zien.

Niet veel later komt Iris het kantoortje binnen. Ze heeft iemand bij zich.

‘Hallo jongens. Hoe is het?’

‘Prima, kanjer,’ zegt Daaf. ‘Wie heb je voor lekkers meegenomen?’

Ik geef Iris een knipoog en vestig dan mijn aandacht op de nieuweling, een lekker jong ding, strak in haar velletje, zeker niet ouder dan twintig.

‘Handjes thuis, jongens,’ zegt Iris. ‘Dit is Josefien, net afgestudeerd. Ze loopt vandaag een dagje met mij mee.’

‘Zo, Josefien, blonde sexmachine, waarom loop je niet met mij mee? Ik kan je het leven leren.’ Daaf kruipt diep in de persoonlijke ruimte van Josefien, die verschrikt achteruit deinst. Ik wacht mijn kans af. Eerst maar eens alleen met haar zien te geraken.

Nu we compleet zijn, moeten we eigenlijk de patiënten bespreken waar we helaas vandaag langs moeten.

‘Zullen we straks met zijn viertjes ergens wat gaan drinken en wat gaan eten?’ stel ik voor.

‘Ja, is goed. Er zit een leuk tapastentje op de Oude Achtergracht,’ zegt Iris enthousiast.

‘Als ze maar meer hebben dan een plak worst op tafel,’ zegt Daaf.

‘Neehee, verpleegkundige ik-vreet-nooit-twee-keer-hetzelfde, ze hebben ruim 300 verschillende